

Załącznik do
uchwały Nr XXXI / 208 / 2009
Rady Gminy Kętrzyn
z dnia 22 kwietnia 2009 r.

Plan Odnowy Miejscowości

Gałwuny

na lata 2009 – 2013

Gałwuny, luty 2009

WSTĘP

Plan odnowy miejscowości obejmuje swoim zakresem obszar miejscowości Gałwuny.

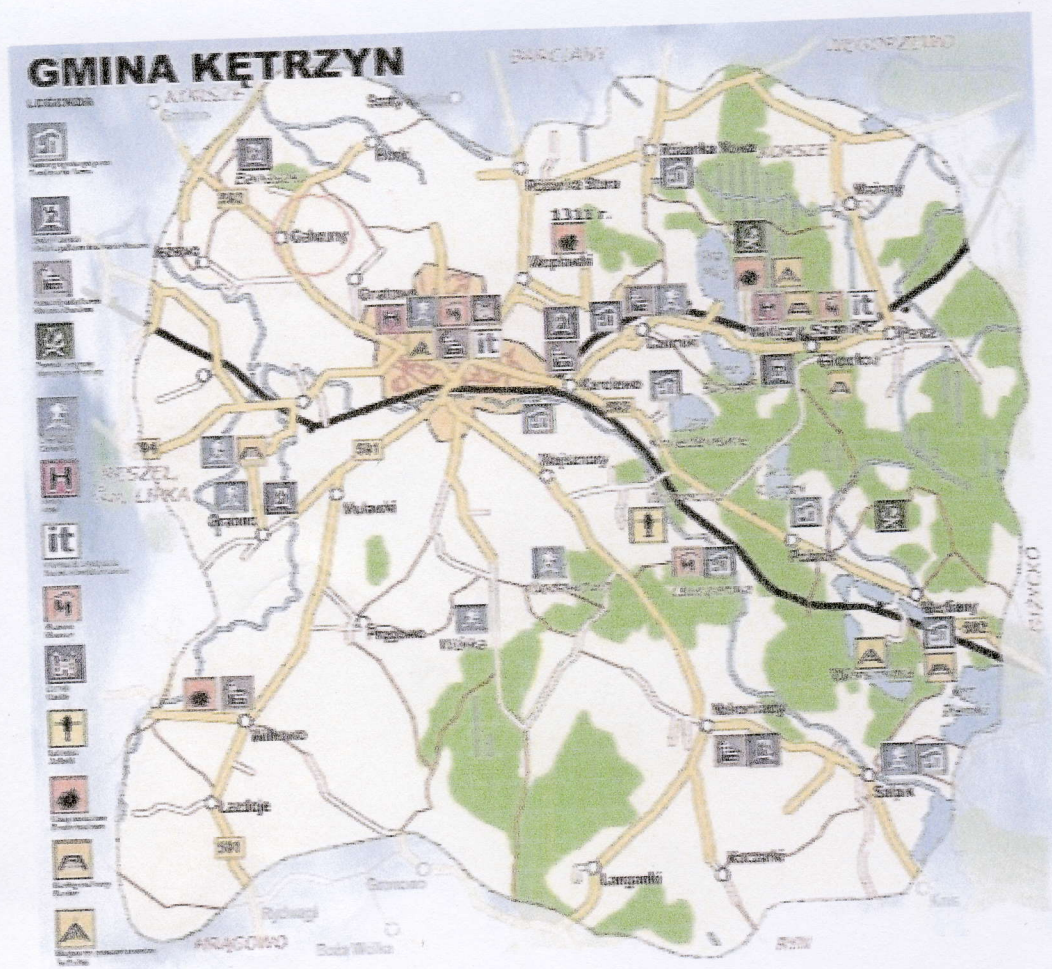
Plan został opracowany w celu ułatwienia podejmowani właściwych działań, dotyczących rozwoju miejscowości. Będzie on służył społeczeństwu, Radzie Sołeckiej oraz organom samorządu terytorialnego do wytyczania kierunków planowania działań służących rozwojowi sołectwa na dłuższy okres czasu, a tym samym umożliwi pełne wykorzystanie istniejącego potencjału i szans rozwojowych miejscowości, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy krajowych.

Dokument przygotowano w procesie konsultacji ze społecznością lokalną, wykorzystując wnioski z zebrania Rady Sołeckiej oraz zebrania wiejskiego. W planie zostały określone zadania, których realizacja przyczyni się do podniesienia standardów życia i pracy na wsi oraz do zwiększenia atrakcyjności kulturowej, turystycznej i inwestycyjnej. Realizacja planu odnowy miejscowości Gałwuny w głównej mierze jest uzależniona od mobilizacji lokalnej społeczności i jej zaangażowania w podejmowaniu wspólnych przedsięwzięć na rzecz podniesienia standardu życia, atrakcyjności turystycznej swojej miejscowości, a także zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych oraz rozwoju tożsamości mieszkańców. Zasięg terytorialny planu wyznaczają granice miejscowości Gałwuny. Niniejszy plan ściśle powiązany jest ze Strategią Rozwoju Gminy Kętrzyn na lata 2000 – 2010, Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Kętrzyn.

„Plan Odnowy Miejscowości Gałwuny na lata 2009 - 2013” jest dokumentem otwartym, a zapisane w nim zadania będą aktualizowane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych, pojawiających się nowych możliwości oraz zmiany hierarchia priorytetów przyjętych przez Radę Gminy Kętrzyn. Uwzględniane będą również nowe potrzeby zgłaszane przez radnych, stowarzyszenia i nieformalne grupy mieszkańców, organizacje pozarządowe, sektor publiczny i prywatny. Zespół pracujący nad opracowaniem planu rozwoju naszej miejscowości miał trudności z oszacowaniem realnych kosztów niektórych wskazanych przedsięwzięć. Skupił się tylko na najpilniejszych zadaniach wskazanych przez mieszkańców do realizacji w roku 2009.

I. Charakterystyka miejscowości.

Galwuny (niem. *Groß Galbuhnen*) – wieś w Polsce położona w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie kętrzyńskim, w gminie Kętrzyn.
W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa olsztyńskiego.

W 1970 r. we wsi mieszkało 225 osób a w 2000 r. 161 osób. Wieś jest siedzibą sołectwa do którego należały następujące wsie: Borki, Kaskajmy, Katkajmy, Olchowo, Ostry Róg. Od 1996r. nie ma w naszej wsi szkoły podstawowej a dzieci i młodzież dowożona jest autobusem do szkoły podstawowej w Biedaszkach i do gimnazjum gminnego w Karolewie.

Ia. Historia miejscowości.

Gałwuny (niem. Gross Galbuhnen) wieś położona jest przy drodze Kętrzyn-Bartoszyce, tuż za Kętrzynem. We wczesnym średniowieczu teren wsi zamieszkały był przez Prusów, pierwotnych mieszkańców tej ziemi. W Gałwunach znajdowały się dwa grodziska pruskie w pobliżu rzeki Guber (W tamtych czasach rzeka służyła do komunikacji wodnej). Jedno z nich nazywane było „Schancenbergr”.

Pierwsza pisemna wzmianka o wsi w czasach krzyżackich pochodzi z 1422 r. Była to wieś chłopska o powierzchni 9 włók. We wsi były dwie karczmy. Wieś należała do parafii św. Jerzego w Kętrzynie, także w czasach protestanckich, współcześnie należy do parafii św. Jacka w Kętrzynie.

W XVII w. we wsi mieszkało sporo Polaków. Najbardziej znanym ich przedstawicielem był Jan Suchodolski brat Samuela Suchodolskiego ze Starej Różanki. Ten ostatni znany był jako kartograf, projektant kanałów mazurskich i architekt. Jan Suchodolski należał do grupy braci polskich wypędzonych z Rzeczypospolitej za przekonania religijne.

W XVIII w. we wsi superintendent (funkcja w kościele luterańskim) Andrzej Szuman z Kętrzyna zorganizował tu szkołę (szkoła jednoklasowa). Wcześniej we wsi na folwarku użytkowanym przez Suchodolskiego najprawdopodobniej funkcjonowała szkoła domowa braci polskich. W tego typu szkołach nauką objęte były dzieci wszystkich braci polskich mieszkających we wsi. Nauka pisania i czytania na „Katechizmie Rakowskim” odbywała się w języku polskim. (Dodruki „Katechizmu” robione były w Holandii). Najbardziej zdolni uczniowie ze szkoły domowej trafiali do szkoły o wyższym poziomie nauczania, w tym wypadku do Starej Rudówki k/ Rynu.

Szkoła w Gałwunach przed 1945 r. funkcjonowała jako szkoła dwuklasowa w nowym budynku z 1935 r. W 1970 r. we wsi była szkoła ośmioklasowa z punktem bibliotecznym.

We wsi do 1930 r. funkcjonował wiatrak typu holenderskiego. Tego typu wiatraki na Mazurach upowszechnili bracia polscy.

W Gałwunach przed 1945 r. funkcjonowała duża cegielnia. Była to firma funkcjonująca na zasadzie spółki, a jej produkty trafiały głównie do Kętrzyna. Hala składowa na cegły po 1945 służyła jako magazyn Centrali Nasiennej, a obecnie jest własnością prywatną.

Na terenie Gałwun w czasie I wojny światowej zorganizowano lotnisko polowe. Obszar ten później służył jako poligon dla miejscowej jednostki w ówczesnym Rastenburgu, a po 1945 r. był poligonem Wojsk Ochrony Pogranicza. W czasie II wojny światowej w rejonie tym znajdowały się składy amunicji.

W 1785 r. we wsi było 20 budynków mieszkalnych, a w 1818 r. 18 budynków i 132 mieszkańców.

Folwark w Gałwunach w 1913 r. miał powierzchnię ogólną 229 ha, w tym 185 ha użytków rolnych. W gospodarstwie tym prowadzono hodowlę: bydła 134 szt., w tym 75 krów, 43 konie i 180 świń. W 1939 r. Gałwuny wraz przysiółkami miały 363 mieszkańców.

W latach 1954-1957 Gałwuny były siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej, a w 1957 r. powstało tu Kółko Rolnicze, jedno z pierwszych na terenie powiatu kętrzyńskiego.

W 1970 r. we wsi mieszkało tu 225 osób, a w 2000 r. 161 osób. Wieś jest siedzibą sołectwa do którego należą następujące wsie: Borki, Kaskajmy, Katkajmy, Olchowo i Ostry Róg.

W Gałwunach funkcjonuje gospodarstwo agroturystyczne pana Dariusza Kruk. Dane adresowe gospodarstwa: Gałwuny 13, tel. (089) 752 1341, 507 789 474. W gospodarstwie jest 15 koni wykorzystywanych do jazdy wierzchem, przejazdów zaprzęgami konnymi i organizacji kuligów. W gospodarstwie jest staw, gdzie można wędkować oraz bar gdzie goście mogą skorzystać z posiłków.

II. Planowane kierunki rozwoju.

Wieś - Gałwuny

Wizja - *Wzrost standardu i jakości życia na wsi*

A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO

- dobry kontakt z gminą
- dobrze działająca Rada Sołecka
- brak integracji we wsi
- organizowanie dożynek wiejskich

B. Standard życia.

- możliwość pozyskiwania wsparcia zewnętrznego
- umiejętności samoorganizowania się
- miejsca pracy- działalność typowo rolnicza i inne
- gospodarstwa agroturystyczne- 1
- bary, restauracje - 1

C. JAKOŚĆ ŻYCIA

- podniesienie poziomu życia
- organizowanie imprez środowiskowych (dzień kobiet, dzień dziecka)

D. BYT

- możliwość sprzedaży własnych produktów przez rolników w ich własnej wsi
- dbałość o własne zasoby

III Inwentaryzacja zasobów

1. Środowisko przyrodnicze:

- wody powierzchniowe- brak
- lasy
- drogi- przez wieś przebiegają drogi gminne i droga powiatowa

2. Architektura wiejska:

- zabudowa zwarta, budynki usytuowane wzdłuż dróg przebiegających przez wieś tzw. ulicówka
- krzyż przydrożny usytuowany w centrum wsi
- specyficzna potrawa- brak

3. Obiekty i tereny:

- place spotkań-świetlica wiejska
- świetlica wiejska
- sport i rekreacja- brak boiska
- ścieżki rowerowo- spacerowe- rozpoczynające się i kończące w miejscowości Gałwuny

IIIa. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Mocne strony:

- bliskie sąsiedztwo z Kętrzynem
- dobre połączenie komunikacyjne
- zasoby krajobrazowe
- gęsta sieć dróg gminnych
- wieś ma podstawowe media: wodociąg, kanalizacja, telefon
- istnienie świetlicy wiejskiej

Słabe strony:

- zły stan dróg
- niewykorzystanie walorów turystycznych - rekreacyjnych miejscowości (brak boiska, placu zabaw)
- brak ofert małej gastronomii i miejsc noclegowych
- małe wykorzystanie pomieszczeń świetlicy
- brak oferty spędzania wolnego czasu dla seniorów
- brak placu zabaw
- słabe wyposażenie świetlicy w sprzęt

Szanse:

- możliwość otrzymania wsparcia finansowego z zewnętrznych źródeł
- dopłaty bezpośrednie dla rolników
- zaplecze dla miasta Kętrzyn
- wzrost budownictwa mieszkalnego
- uczestnictwo w programie „Odnowa i rozwój wsi”

Zagrożenia:

- brak dostatecznych środków na inwestycje w sołectwie
- stały wzrost wydatków ponoszonych przez obywateli na edukację i służbę zdrowia
- zła sytuacja rolnictwa, rozdrobnienie gospodarstw wrolnych i ich niedofinansowanie
- odpływ na zewnątrz ludzi młodych
- ubożenie społeczeństwa

IV. Opis planowanych przedsięwzięć:

1. Budowa infrastruktury rekreacyjno- sportowej

Budowa i modernizacja wiejskiego boiska sportowego we wsi Gałwuny. Plan rozwoju miejscowości Gałwuny opracowany przez mieszkańców zakłada realizację działań ze sfer życia społeczno- kulturalnego. W celu zapewnienia realizacji planowanych działań niezbędna jest budowa boiska sportowego. Dzięki funkcjonowaniu boiska mieszkańcy będą mogli czynnie uprawiać sport. Boisko oraz wspólne gry uaktywnią miejscowy potencjał społeczny oraz przywróca wśród mieszkańców dawną tradycję niedzielnych rozgrywek sportowych organizowanych we wsi.

Boisko ma być miejscem organizacji czasu wolnego w okresie letnim dla dzieci i młodzieży. Ma również zapoczątkować realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi a w tym aktywnego wypoczynku i zdrowego trybu życia. Boisko będzie wizytówką naszej wsi. W uzasadnieniu powyższego przedsięwzięcia należy zauważyć, że projekt choć nie przynosi bezpośrednich korzyści materialnych, wpływa na każdą dziedzinę życia a przede wszystkim zaspokoi mieszkańców w sferze społeczno- kulturalnej. Realizacja przemian będzie katalizatorem przemian społecznych oraz bezpośrednio przełoży się na różne dziedziny życia.

Zakres prac obejmuje:

- roboty ziemne (koszt- 60.000zł)
- siew trawy (koszt- 2.000zł)
- wykonanie ogrodzenia (koszt-30.000zł)
- wykonanie bramek i słupków (koszt - 5.000zł)
- sadzenie drzewek i krzewów iglastych (koszt- 10.000zł)
- zakup huśtawek, zjeżdżalni i urządzenie placu zabaw dla dzieci (koszt- 15.000zł)

Łączny koszt- 122.000zł

Rozpoczęcie prac uzależnione jest od pozyskania środków finansowych z programów pomocowych.

2. Modernizacja i rozwój infrastruktury komunalnej.

- poprawa estetyki wsi- według indywidualnych potrzeb właścicieli posesji

- modernizacja istniejących we wsi dwóch dróg dojazdowych prowadzących do drogi głównej- powiatowej:

droga nr 1- Działka 44\1

Powierzchnia około 900m²-ułożenie polbruku wykonanie rowów i odwodnienia

(koszt- 55.000zł)

droga nr 2- Działka nr.71

Powierzchnia 850m². Ułożenie polbruku wykonanie rowów i odwodnienia.

(koszt- 60.000)

droga nr 3- Działka nr.126.007 z Gałwun do Jeżewa długość 1800m- szerokość 5m

wykonanie nawierzchni utwardzonej- asfalt wykonanie rowów i odwodnienia.

Koszt całkowity 700 000zł

V. Monitorowanie Planu odnowy Miejscowości Gałwuny oraz jego zmiana.

Corocznie przed uchwaleniem budżetu Gminy Kętrzyn na zebraniu wiejskim zdawane jest sprawozdanie z realizacji planu rozwoju oraz zostaje przedstawiony projekt zmian harmonogramu realizacji przedsięwzięć- w przypadku takiej potrzeby. Następnie otwiera dyskusję nad sprawozdaniem i nowym harmonogramem.

Plan rozwoju miejscowości zostanie przekazany Wójtowi Gminy Kętrzyn celem ustalenia podjęcia stosownych działań , zaakceptowaniu planu i przedstawieniu go Radzie Gminy Kętrzyn w celu zatwierdzenia i zabezpieczenia środków w budżecie Gminy oraz pozyskiwaniu środków finansowych z zewnątrz.

VI. Podsumowanie.

Wymienione działania i wszelkie przedsięwzięcia odnoszące się do poprawy standardu i jakości życia z całą pewnością zachęcać będą inwestorów do lokowania małych firm, tworzenia perspektyw dla młodych ludzi, wspierania inicjatyw mieszkańców , pogłębiania więzi ze wsią.

Wszystkie opisane wyżej elementy urzeczywistniające wizję naszej wsi pogłębiać będą jej tożsamość . Wspólna praca na rzecz własnego środowiska, zespołowe przeżywanie organizowanych imprez, współpraca organizacji wiejskich i przedsiębiorstw zintegruje jeszcze bardziej naszą społeczność wiejską i sprawi, że w jej świadomości utrwali się pojęcie NASZEJ WSI , zakorzenionej w historii i otwartej na nowe czasy.